

Ἡ ἀρχή μου εἶναι, νὰ μὴ ἔχω κάμμειαν ἀρχήν.

ΔΙΑΡΚΕΣ

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΕΡΒΕΡΗΣ

εἶνε ὁ μόνος συντάχτης τοῦ ΠΑΡΑΝΟΡΩΠΟΥ καὶ σ' αὐτὸν πρέπει νὰ στέλνῶνται οὐλα τὰ γράμματα τῶν ἐπιστολῶν.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΔΗΛΟΥΜΑΙ ΠΟΙΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ.

Τὸ 18 ἄρθρον

τοῦ Σύνταγμα λέει μὲ δύο λέξεις.

ἀπαγορεύονται αἱ βάσανοι.

Ἐπαρχε μιὰ φορὰ, ἄνδρες Ἕλληνες, στὴν Εὐρώπη καταρτισμένο ἓνα δικαστήριον ἀπὸ τὸν ἀγαμέρινον ἀμαρτωλὸ Πάππα, τὸ ὅποιο ὀνομαζότανε, *ιερά ἐξέτασις*, ἢ δουλειὰ δὲ ἀπυουνοῦ τοῦ δικαστηρίου ἦτανε, γιὰ τοῦ φύλλου πήδημα νὰ στρεβλώνη τοὺς ἀνθρώπους, γιὰτὶ σκότωσαν μιὰ μύιγα, ἢ γιὰτὶ ἐτόλμησαν καὶ εἶπαν στραβὰ τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἢ γιὰτὶ εἶχαν στὸ κεφάλι τοὺς μιὰ ἰδέα ποὺ ποτὲ δὲν τοὺς κατέβηκε, καὶ ἤξεραν οἱ ἱεροξετασταὶ τί εἶχαν μέσα στὸ κεφάλι τοὺς.

Αὐτοὶ οἱ τραγοπαπάδες οἱ ἱεροξετασταὶ ἐφευρήκανε τὰ φοβερώτερα βασανιστήρια ποὺ μπορεῖ νὰ φαντασθῇ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου.

Τοὺς ἐκρέμαζαν ψηλὰ ἀπὸ τὰ χέρια καὶ ἐπειτα τοὺς ἀφιναν ἀπὸ ἓνα μεγάλο ὕψος καὶ ἐπεφταν σωρὸ-κουθάρια ἀπάνω στὰ μάρμαρα καὶ κατατσακίζότανε ὡς ποὺ καταντοῦσαν καὶ γινότανε κρέας καὶ κόκκαλα μιὰ ζύμη. Τοὺς ἐβαζαν σ' ἓνα τροχὸ ἀπάνω καὶ τοὺς ἄλθαν σὰν τὸ μύλο ποὺ ἀλέθει τὸ σιτάρι, τοὺς ξάπλωναν ἀπάνω σὲ κάτι σανίδες, σὰν ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν οἱ χασάπιδες καὶ κόβουν τὸ κρέας, καὶ τοὺς ἐσπαζαν τὰ κόκκαλα μὲ ἓνα σιδερένιο ρόπαλο, σὰν τοῦ μπόγια· τοὺς ἀνοίγαν, τοὺς ἐσχίζαν τὰ στήθια καὶ τοὺς ἐρριχναν βρασμένο μολύβι μέσα, τοὺς γέμιζαν τὸ στόμα τ' αὐτῶν, τὴ μύτη, καὶ . . . κάτι ἄλλο μὲ δυναμίτιδα καὶ τοὺς ἐβαζαν φωτιά καὶ τοὺς ἐσκαζαν σὲ χίλια παρτσάδια σὰν οὐβούζιο, τοὺς ἐκαρταν ζωντανούς, τοὺς ἐβαζαν μέσα σὲ βρασμένο κατράμι, τοὺς εὐγαζαν τὰ μάτια καὶ μέσα στῆς γούβες τῶν ματιῶν ἐβαζαν μπαρουτι καὶ τοὺς πέταγαν τὰ μυαλὰ, τοὺς ἐκοφταν μὲ τὸν μπαλτὰ τὰ χέρια καὶ τὰ ποδάρια ἓνα ἓνα καὶ ἄμα τοὺς ἐβλεπαν ὅτι ξεψυχοῦσαν τοὺς ξερίζωναν τὴ γλώσσα μὲ τὴ τανάγια, τοὺς ἐσφαζαν μὲ τὸ πριόνι, τοὺς δέναν καλὰ καὶ τοὺς ἐβαζαν τὰ πόδια καὶ ψινότανε ἀπάνω στὰ κάρβουνα σὰ κάσταννα, τῆς γυναικὲς καὶ τῆς προθένης τῆς ἐπνιγαν μὲ τὰ

ἴδια τοὺς μαλλιά, ἀφῆν τὸς ἀτίμαζαν πρῶτα, τῆς ἔχονα ἀναμένα σίδερα μέσα στὰ σωθηκά τοὺς, στὴ κοιλιὰ τοὺς ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ καταλαβαίνετε, καὶ εἶχαν κάτι τανάγιας μὲ τῆς ὁποίαις εὐγαζαν ἓνα ἓνα τὰ κόκκαλά τοὺς, καὶ τῆς κλειδώσεις. . . . .

Καὶ ὅλα αὐτὰ γιὰ νὰ τοὺς πάρουν τὴ περιουσία τοὺς, βρίσκοντας πρόφασι, ὅτι ἦτανε τάχα ἀλλόθρησκοι, ἢ γιὰ νὰ ἀτιμάσουν τῆς ὠραιότεραις καὶ τιμιώτεραις γυναῖκες.

Τὸ ἴδιο, ἄνδρες Ἕλληνες, συμβαίνει σήμερα καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ τιμὴ τῶν γυναικῶν μας, τὸ ἄσυλον τοῦ σπιτιοῦ μας, ἢ ἀσφάλεια τοῦ πολίτη, κρέμμεται καὶ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ χέρια μερικῶν πληροκλητῶν, (διότι μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ τίμιοι ἄνθρωποι).

Σοὺ βρίσκειται ἓνας κλητῆρς Πλάκας ποὺ κάνει τὸν καπν-τανη, καὶ στέλνει ἓνα ἀνυψὸ του, πρὸ παλικάρια ἀπ' αὐτὸν, καὶ σπαζεὶ στὸ ξύλον ἓνα πολίτη, γιὰ τὸ τίποτα, σ' ἓνα καφενεῖο τῆς πλατέας τοῦ ἀγίου Φιλίππα, καὶ αὐτὸς ὁ πολίτης κατασκοτωμένος, μὲ μαυρισμένα κρέατα, ὅπως τὰ εἶδα κ' ἐγὼ καὶ ἄλλοι, πᾶσι στὸ φίλον μου τὸ γιὰτρὸ τὸν ἀτυνομικὸ Γούζαρη νὰ τοῦ κἀνὴ ἐλθεσι, καὶ ὁ Γούζαρη ἀρνεῖται.

Καταλαβαίνετε τί συμβαίνει ἐδῶ; Δὲν τοῦδωκε τὸ κολόκωρο.

Ἄλλος κλητῆρς τσάκωσε μιὰ τιμιωτῆ γυναικᾶ Κρητικοπούλα, γιὰτὶ ὁ ἀντρας τῆς παντρολογιέται μὲ μιὰ ἄλλη στὸ Ψυρρῆ, καὶ δὲν τὴν θέλει, καὶ τὴν κᾶθισε στὴ φυλακὴ ὡς ἀτιμη καὶ ἤθελε ὕστερα ἀπὸ χίλια βασανιστήρια νὰ τῆς κἀνὴ ἐφοδο, διότι τὴν χαρχτήρισε ὡς τέτοια, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ πολλὰ δάκρυα ἦτανε κομμένα τὰ μάτια τῆς, καὶ—φαντασθῆτε ποὺ φτάνει ἢ πονηρία καὶ τῶν ἀκαθεστάτων ἀνθρώπων,—τὴν χαρχτήρησι ὡς ἀτιμη, γιὰτὶ φαινότανε ἀπὸ τὰ μάτια (εἶχε τὸν στέφανο τῆς Ἀφροδίτης, καθὼς λὲν οἱ γιὰτροί). Μὲ δάκρυα στὰ μάτια σὰ ποταμὸ μού εἶπε αὐτὸ τὸ κορίτσι (γιὰτὶ εἶναι 25 χρονῶ). — Τσίριγε, ὅταν ἦρθα στὸ Περὲγια, ἐσκυψα καὶ φίλησα τὰ χῶματὰ τῆς Ἑλληνίδος, ποῦ

μωνα υποχρεωμένοι, στο δρόμο μου είπαν δυο τρεις ανθρώποι άγνωστοί μου.

— Τὴν Ἑλένη, νὰ γυρεύῃς νὰ δῆς τὴν Ἑλένη, ποῦ τὴν ἔκρυψε ἡ νοσοκόμος κρητικὰ ἀπάνω στὸ ταβάνι, γιατί ξέρουν πῶς θὰ πᾶς αὐτὴν τὴν ὥρα.

Ὁ διευθυντὴς κύρ Μαράτος ἦτανε ἐκεῖ. Γνωριστήκαμε. Εἶναι ἓνα ἀγαθότατο γερόντιο.

Μοῦκαναν γηρὰν ὑποδοχὴ, γιατί ὁ ὁδηγός μου τῆς ἐπιθεώρησις κύρ γιατρός Σαχανόπουλος μέχωσε πρῶτα πρῶτα μέσα στ' ἀναγκαῖα, με συμπάθῃ, γιὰ νὰ δῶ τὴν καθαριότης. Καλὸ κι' αὐτό.

Οἱ περιδρομοὶ πρόδρομοι δὲν ξέρω πῶς ὀργὴ Θεοῦ τὰ λέν, εἶναι στρωμένοι με χοντρὴ καναβάτσα, χαλιὰ, νὰ ἀδερφοί, ἀπὸ κείνα τὰ πανιὰ ποῦ βάζουν στῆς σκάλας.

Ἡ σάλαις τῶν ἀρρώστων γυναικῶν στράφτουν καὶ λαμποκοποῦν ἀπὸ τὴ καθαριότης. Σεντόνια καθαρὰ καὶ σκεπάσματα καθαρῶτατα μάλλινα, σόμπαις, καὶ κρεβάτια σιδερένια, εἰς τρόπον ὡστε νόμισα πῶς ἔμπαινα σὲ κἀμμιά σάλα χοροῦ. Τοὺς τοίχους γιὰ νὰ φεύγουν τὰ μολίσματα τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν, τοὺς ἀσπρίζουν κάθε τόσο καὶ λιγάκι.

Τὸ δεύτερο πάτωμα δὲν εἶναι τόσο σὰν τὸ πρῶτο περιποιημένο, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὸ βασιλεύει καθαριότης. Εἶδα καὶ τὸ μακελαριὸ τοῦ Ἀρεταίου. καὶ δηλαδὴ ποῦ κάνουν τῆς ἐγχειρίσεις. Ἐκεῖ μέσα ὅποιος μπῆ δὲν ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας, καὶ κάλο ἂν ἔχη νὰ τοῦ κόψουν, θὰ τοῦ γέψουν μαζὺ καὶ τὸ μισὸ ποδάρι, χάριν τῆς ἐπιστήμης.

Εἶδα καὶ τὴ κάμαρα ποῦ ἔχουν κάτι φωτογραφίαις διαφόρων παθιασμένων. Κοντὰ στὰ ἄλλα εἶδα καὶ ἓνα μούτρο χυτὸ στὸ γύψο ποῦ τὸ ἔνα μάγουλότου εἶναι ἀπὸ ἀπόστημα σὰν τουλοῦμι. Ἡ μύτη του εἶναι σὰν μπρίκι, καὶ τὸ ἓνα μάτι του σὰν αὐγὸ. Ἐνα ἄλλο μούτρο ἔχει μιὰ γλῶσσα φουσκωμένη ἀπὸ διάφορα σπυριὰ καὶ μιὰ πιθαμὴ ὄξω ἀπὸ τὸ στόμα ποῦ μοιάζει σὰν μπουκέτο τῆς ἐκθεσις τῶν ἀνθῶν. Ὁραῖον πράγμα ποῦ συχαίνεται κάνεις καὶ νὰ τὸ ἀκούη, ὄχι νὰ τὸ βλέπη.

Εἶδα καὶ ἓνα ξύλο ἴσα με μιὰ πήχυ, ἓνα παλοῦκι μυτερό, τὸ ὅποιο τὸ εὔγανε ὁ Ἀρεταῖος ἀπὸ κει ποῦ ἐνονεῖται ἐνοὺς μακαρᾶ. Φεβερὸν εἶδεῖν καὶ ἀκούειν.

ἄτην, ἀμα δὲ ὁ Θεὸς ὡς καρδιογνώστης κατάλαβε τὴ στενωρία τοῦ πρωτοπλάστου, ἐσκέφθηκε νὰ τοῦ δώσῃ καὶ ἓνα ἄλλο σύντροφο ὁμοῖο του γιὰ νὰ παίξουν τῆς κουμπάρες, καὶ γιὰ νὰ ὑπάρχη ποικιλία τοῦ ἔπλασε τὴ γυναῖκα, ἀλλὰ γιὰ νὰ τοῦ κἀνῃ αὐτὴ τὴ χάρι καὶ γιὰ νὰ τὸν κἀνῃ νὰ πονῆ τὸν ὁμοῖόν του ὡς τὸν ἴδιο ἑαυτὸ του τοῦ ἔκανε ἐγχειρίσι καὶ τοῦ ἔβγαλε σὰν τὸν Ἀρεταῖο μιὰ παγίδα καὶ ἀπάνω σ' αὐτὴ σὰ προζύμι ἔπλασε τὴν γυναῖκα, καὶ γι' αὐτὸ ἀγαποῦμε καὶ μεῖς τῆς γυναῖκες καὶ ἡ γυναῖκες ἐμᾶς, καὶ θέλομε καὶ μεῖς νὰ τῆς ἔχωμε στὸ πλευρό μας, γιατί μᾶς πονεῖ καὶ αὐταῖς στὸ πλευρό τους γιατί ἔχουν τὸ δικό μας πράγμα ἀπάνω τους, καὶ γι' αὐτὸ μᾶς διάταξε τὸ Εὐαγγέλιο νὰ γίνωμε καὶ σὰρξ μία, τὸ ὅποιο προσπαθοῦμε ἀπὸ καταβολῆς κόσμου νὰ κατορθώσωμε καὶ δὲν μπορούμε μ' ὄλον ὅτι νύχτα μέρα καταγινώμαστε σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι.

Ἀπὸ τὴ πρώτη δὲ αὐτὴ ἐγχειρίσι ὁ Θεὸς ὀνομάστηκε ὁ τῶν πάντων ἰατρός.

Τώρα ἂν ἐμπειρικός ἦτανε ἡ ἂν πῆρε τὸ δίπλωμά του ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία τῆς Πάντοβας, αὐτὸ καλὰ καλὰ δὲν ξέρω νὰ σᾶς τὸ πῶ, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πῶς ἦτανε αὐτοδιδάχτος.

Αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος ὕψιστος εἶπε ἔπειτα ὅταν μᾶς συκλήρνωτις ἀπὸ τὸν παραδεισο, ἀυξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, ὡς ὁ ἄμμος τῆς θαλάσσης, καὶ γι' αὐτὸ φτάσαμε ὡς σήμερα νὰ γεμισοῦμε τὴ γῆ σὰν τὰ μυρμύγκια τὰ ντουλάπια, καὶ καθὼς πᾶμε θὰ φτάναμε ὡς τώρα νὰ τρώμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, σὰν τοὺς ἀγριανθρώπους, ἂν δὲν φρόντιζε ἐν τῇ πανσοφίᾳ του νὰ

Τί δὲν βλέπουν κἀμμιά φορὰ τὰ μάτια τοῦ ἀθρώπου. Θεοῦ, Κύριε, φυλακὴ ἐν τῷ στόματί μου. Ἐχουν ὠραῖα μπάνιξ ντοὺς ψυχρολουσίας καὶ ζεστολουσίας.

Τὸ πλυσταριὸ ἔχει μιὰ καζάνα μέσα στὴν ὁποία πλύνουν τὰ ρούχα με μιὰ σκόνι καὶ τὰ ξεγβαίνουν μ' ἓνα σαποῦνι καὶ τὰ κάνουν σὰ χασέ. Θὰ πῆτε ὅτι μ' αὐτὴ τὴ τέχνη ὅτι σὰπίζουν. Ὁχ καὶ σεῖς, φύλλους στ' ἄχυρα. Ἄς ἦναι καλὰ τὸ Ἄδελγάτο.

Δόξα τῷ Θεῷ ὁ σημερινὸς διευθυντὴς δὲν κλέφτει τὰ τόπια τοῦ πανὶ σὰν τὸ Λύτσικα, ὁ ὁποῖος ἔκανε περιουσία καὶ σπῖτια παλάτια, καὶ ἔγινε μισοχρυσογάδαρος ἐφαρμύζοντας καὶ ἀ λέξι τὸ ἀρπαξε νὰ φᾶς, καὶ κλέψε νᾶχη, ὡς καθὼς καὶ ὁ γαμπρός του Λάμπρος ὁ βιβλιοκἀπηλος.

Τὸ μαγερεῖο εἶναι κι' αὐτὸ γηρὰν. Τὰ κρέατα φρεσκότατα. Μοῦ μύρισαν κάτι πριζόλις, ἀλλὰ ἐκεῖ ὁ διάβολος ὁ ἀρχιμάγειρος ποῦ ζεμάτισε τὸν Πιρπιρίγκο δὲν εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ μοῦ πῆ, νὰ καὶ σὺ ἓνα μεζέ.

Τὴ σάλα ποῦ ἔχουν τοὺς ἀθεραπεύτους—ἀνάτοια, δὲν τὸ λημα νὰ πᾶω νὰ τὴν δῶ, γιὰ νὰ μὴ τύχη καὶ κολλήσω κἀνὲνα ἀνάτο παθὸς, μούπαν ὅμως πῶς βρωμᾶ κει μέσα. Καὶ σωστό, τί περιποιήσι θέλετε νὰ κάνουν σὲ ἀθρώπους ποῦ εἶναι καταδικασμένοι σὲ θάνατον.

Εἶδα ὄλαις τῆς γρηαῖς νοσοκόμαις ὅταν ἔφρουγα σὲ παράταξι καὶ μιὰ γρηύλα παρουσιαστῆσα μοῦ εἶπε: — Ἐγὼ εἶμαι τὸ δεκαοχτὸ χρονὸ κορίτσι.

Κύριε Μαράτε καὶ λοιποὶ βοηθοί, νοσοκόμοι, μάγειρες καὶ τὰ λοιπὰ, σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν τιμὴ ποῦ μοῦ κάνατε.

Τὸ Νοσοκομεῖόν μας εἶναι ἀριστο.

Εὖγε τῷ Δημάρχῳ καὶ Διευθυντῇ.

Εἰς τὸ Πρακτορεῖον

τῶν ἐφημεριδῶν, πωλεῖται σῶμα τοῦ Μὴ Χάρισαι χρυσοδεμένον.

Τὸ ἀντικρὸ τῆς Χρυσοσπληλαιώσεως Λαμποπωλεῖον τοῦ κ. Ἐπαμεινώνδα Σταυροπούλου, μεταφέρθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Νικίου, παραπλευρῶς τοῦ Παντοπωλείου πρώην Πυρρῆ, ἤδη Ἀνδρίου Πατσοπούλου καὶ ὅπισθεν τοῦ ἐμποροπρακτικῷ καταστήματος τῶν ἀδελφῶν Μορίση.

μᾶς ξεκληρίζη ἐκ διαλυμάτων, με κἀμμιά χολέρα, βλογιὰ ἢ πανοῦκλα καὶ ἄλλα θανατικά.

Ὅταν οἱ πρῶτοι ἀθρώποι, τὰ παιδιὰ τοῦ Ἀδάμ ἀυξήθησαν καὶ ἐπλήθησαν, ὑπάκουον πάντοτε καὶ παντρεμένα καὶ ἀνύπαντρα στὸν πατέρα τους τὸν Ἀδάμ, ὁ ὁποῖος ἐβάσταξε καὶ ἔζησε χίλια χρόνια, σοῦ λέει ὁ ἄλλος, (λὲν ὅμως πῶς τὰ χρόνια ἐκεῖνα ἦτανε πολὺ μικρὰ. δὲν θυμοῦμε ἀπὸ πόσις μέραις τὸ καθένας, γιὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ σᾶς φανῆ ἀπίστευτο τὸ νὰ ζήσῃ ἓνας ἀθρώπος δέκα γενεαῖς).

Ἀπὸ αὐτὴ τὴ συνθήκη ποῦ εἶχαν τὰ παιδιὰ τοῦ Ἀδάμ πρὸς αὐτὸν, νὰ τὸν σέβωνται δηλαδὴ καὶ νὰ ὑπακούουν στῆς συμβουλαῖς του καὶ διαταγαῖς, ἔγινε ἡ συνθήκη, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἀδάμ νὰ θέλουν οἱ ἀθρώποι πάντοτε νὰ ἔχουν ἓνα ἀνώτερο ἀπὸ πᾶν ἀπὸ τὸ κεφάλι τους, γιὰ νὰ τοὺς συμβιβάζῃ τῆς διαφοραῖς τους καὶ γρίνιαις, καὶ αὐτὸν τὸν ἀνώτερό τους τὸν ἐψήφισαν αὐτοὶ ἀφοῦ τίναξε τὰ πέταλα ὁ Ἀδάμ. Ἀπ' αὐτὴ δὲ τὴ συνθήκη λίγο λίγο παράχτηκε ὁ βασιλέας, ὁ ὁποῖος, καθὼς καὶ ἄλλοτε εἶπαμε σημαίνει βᾶσις τοῦ λαοῦ, ἦγουν τῆς θεμελίω.

Τοιοτοτρόπως λοιπὸν ὁ βασιλέας εἶναι λαοπρόβλητος, μ' ἄλλα λόγια ὄργανο τοῦ λαοῦ, πῶς δὲ τώρα λίγο λίγο οἱ λαοπρόβλητοι τοῦ λαοῦ βασιλείδες κατάντησαν νὰ γίνωιν τύραννοι τοῦ λαοῦ, εἰς τρόπον ὡστε ποῦ τὸν ἔφεραν σήμερα εἰς θέσι νὰ κἀνῃ χίλιας ἐπαναστάσεις καὶ ἐταιρίαις καὶ δὲν θέλει ν' ἀκούσῃ οὔτε νὰ δῆ στὰ μάτια του τοὺς βασιλείδες θὰ τὰ ποῦμε μεθᾶριο, ὡς ποῦ νὰ φτάσωμε στὰ δικάζιματα τοῦ λαοῦ.